

Sygn. akt: I C 1301/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 24 września 2020r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: sekr. sąd. Iwona Górska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2020r

sprawy z powództwa **H. D.**

przeciwko **A. G.**

o zapłatę

1. uchyla nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 6 kwietnia 2018r w sprawie o sygn. akt I Nc 305/18 w całości;
2. oddala powództwo;
3. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3617 zł. (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.;
4. nakazuje ściągnięcie od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 1875 zł. (jeden tysiąc osiemset siedemdziesiąt pięć złotych) tytułem opłaty od zarzutów, od uiszczenia której pozwana została zwolniona.

Sygnatura akt: I C 1301/18

UZASADNIENIE

Powód H. D. wniósł pozew przeciwko A. G. domagając się od pozwanej zapłaty kwoty 50.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 lutego 2018r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że jest w posiadaniu należycie wypełnionego weksla własnego wystawionego przez pozwaną. Weksel został uzupełniony w dniu jego wystawienia. Pismem z dnia 1 grudnia 2017r. powód wezwał pozwaną do wykupu weksla opiewającego na kwotę 50.000 zł w terminie do dnia 31 stycznia 2018r. Do dnia wniesienia pozwu weksel nie został wykupiony.

(pozew k. 3-4)

W dniu 6 kwietnia 2018r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 305/18 Sąd Rejonowy w Gdyni wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, nakazując pozwanej, aby zapłaciła na rzecz powoda 50.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 lutego 2018r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.042 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

(nakaz zapłaty k. 14)

Pozwana wniosła zarzuty od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa. Pozwana wskazała, że strony pozostawały w związku nieformalnym, w czasie którego powód zaproponował jej pożyczkę w kwocie 150.000 zł, jednak została jej wypłacona kwota 120.000 zł, za co sfinansowała

zakup mieszkania, natomiast pozostała część została przekazana na jej konto. Powyższa pożyczka nie była jednak zabezpieczona spornym wekslem. Zdaniem pozwanej czynność prawna będąca podstawą wręczenia weksla jest nieważna z uwagi na jej pozorność. Pozwana zarzuciła, że brak jest stosunku podstawowego, który miałby zabezpieczać weksel. Powód wprowadził pozwaną w błąd do co zamiaru wypłacenia jej kwoty 50.000 zł jako pożyczki na remont mieszkania. Powód nalegał na podpisanie weksla w dniu 23 marca 2017r. z uwagi na wyjazd. Następnie, faktycznie wyjechał, pozostawiając list pożegnalny i zaprzestał z pozwaną kontaktu. W zamian za wręczenie weksla pozwana nie otrzymała żadnego świadczenia w postaci pożyczki, którą rzekomo miała otrzymać na mocy porozumienia będącego podstawą wręczenia weksla. Skoro przedmiot umowy nie został wydany, wierzyciel nie może dochodzić zwrotu sumy wekslowej. Pozwana wskazuje przy tym, że pożyczka nie została zgłoszona do Urzędu Skarbowego. Pozwana podniosła również, że podpis na wekslu został złożony bez zamiaru zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Podpis został złożony przez pozwaną pod wpływem podstępu ze strony powoda, który najprawdopodobniej planował ją zostawić i swoim działaniem skłonił ją do podpisania sporządzonego na jego zlecenie weksla. Powód działał intencjonalnie, mimo że nie łączył go z pozwaną żaden stosunek zobowiązaniowy. Wskutek tego powód chciał osiągnąć korzyść majątkową i doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Poprzez swoje podstępne działanie powód świadomie wywołał u pozwanej mylne wyobrażenie o rzeczywistym stanie rzeczy, aby skłonić ją do dokonania ww. czynności prawnej. Po stronie pozwanej brak było zamiaru do zaciągnięcia zobowiązania wekslowego.

(zarzuty od nakazu zapłaty k. 52-55)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana A. G. poznała powoda H. D. za pomocą portalu internetowego, na którym powód zamieszczał ogłoszenia o udzielaniu prywatnych pożyczek. Początkowo strony korespondowały za pomocą poczty elektronicznej i smsów, a następnie znajomość przybrała intymny charakter. W tym czasie pozwana była w trakcie postępowania rozwodowego. W trakcie trwania znajomości powód udzielił pozwanej pożyczki na kwotę 22.000 zł na spłatę zobowiązań w instytucjach finansowych (Kasa S., (...)). Celem zabezpieczenia spłaty pożyczki pozwana wystawiła weksel, który później został jej zwrócony. Nadto, powód obdarowywał pozwaną i jej dzieci prezentami na łączną kwotę około 66.000 zł (m.in. wyposażenie domu, meble itp.), nie zastrzegając, że pozwana ma w przyszłości zwrócić równowartość zakupionych przedmiotów.

(dowód: przesłuchanie pozwanej A. G. płyta CD k. 194)

Na podstawie umowy z dnia 23 marca 2017r. H. D. udzielił pozwanej A. G. pożyczki w kwocie 150.000 zł pod warunkiem podpisania przez pożyczkobiorcę aktu poddania się egzekucji. Pożyczka miała zostać spłacona w ciągu trzech dni od daty sprzedaży przez pożyczkobiorcę domu w R. przy ul. (...), najpóźniej do dnia 1 stycznia 2020r. Zabezpieczenie spłaty pożyczki miało stanowić poddanie się pożyczkobiorcy egzekucji, a także hipoteka na nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) do kwoty 150.000 zł. W dniu 24 marca 2017r. pozwana złożyła przed notariuszem oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz o ustanowieniu hipoteki.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 23 marca 2017r. k. 62-65, oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz oświadczenie o ustanowieniu hipoteki z dnia 24 marca 2017r. k. 76-87)

Pożyczka w kwocie 150.000 zł nie została przez pozwaną spłacona. Pozwana nie sprzedała również domu w R..

(dowód: przesłuchanie pozwanej A. G. płyta CD k. 194)

Na mocy umowy sprzedaży zawartej w dniu 23 marca 2017r. przed J. K., zastępcą notariusza D. P. prowadzącego kancelarię notarialną w R. pozwana nabyła prawo własności stanowiącego odrębną nieruchomość lokalu mieszkalnego położonego w R. przy ul. (...), objętego księgą wieczystą nr (...) za cenę 103.000 zł.

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 23 marca 2017r. k. 66-73)

W dniu 23 marca 2017r. pozwana A. G. wystawiła weksel własny na zlecenie H. D.. Weksel został wypełniony na kwotę 50.000 zł i opatrzony datą płatności 31 grudnia 2017r. Tego samego dnia podpisy na wekslu zostały poświadczone przez J. K., zastępcę notariusza D. P. prowadzącego kancelarię notarialną w R..

(dowód: weksel własny wraz z notarialnym poświadczeniem podpisów k. 8-9)

Kwota z weksła miała być przeznaczona na remont mieszkania w R. przy ul. (...), jednak – mimo upominania się o wypłatę wskazanej na wekslu kwoty – pozwana nie dostała kwoty pożyczki w jakiegokolwiek formie.

(dowód: przesłuchanie pozwanej A. G. płyta CD k. 194)

Pismem z dnia 1 grudnia 2017r. powód wezwał pozwaną do wykupu weksła w terminie do dnia 31 stycznia 2018r.

(dowód: wezwanie do wykupienia weksła wraz z dowodem nadania k. 10-11)

Powód złożył zawiadomienie o popełnieniu przez pozwaną przestępstwa polegającego na doprowadzeniu go w okresie od stycznia 2016r. do maja 2017r. w R. i R., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie łącznej 200.000 zł poprzez wprowadzenie w błąd co do okoliczności mających istotne znaczenie dla oceny jej sytuacji materialnej przy udzieleniu ww. pożyczek. Postanowieniem z dnia 31 grudnia 2018r. prokurator Prokuratury Rejonowej w Wodzisławiu Śląskim umorzył postępowanie wobec braku znamion czynu zabronionego na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk.

(dowód: postanowienie z dnia 31 grudnia 2018r. k. 139-141)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony oraz dowodu z przesłuchania stron.

Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania wiarygodności i mocy dowodowej dokumentów powołanych w ustaleniach stanu faktycznego. Zważyć bowiem należy, iż część spośród wymienionych powyżej dokumentów (postanowienie prokuratora z dnia 31 grudnia 2018r., akty notarialne) ma charakter dokumentów urzędowych i w związku z tym dokumenty te korzystają z domniemania autentyczności oraz prawdziwości zawartej w nich treści z prawdą. Natomiast dokumenty prywatne w postaci weksła własnego czy wezwania do wykupienia weksła nie były kwestionowane przez strony. Pozwana przyznała, że wystawiła weksel dołączony do pozwu i nie zaprzeczyła autentyczności tego dokumentu.

Sąd nie dał natomiast wiary zeznaniom powoda H. D. co do tego, jakie zobowiązanie zabezpieczał weksel uzupełniony na kwotę 50.000 zł. Zważyć bowiem należy, iż zeznania powoda w tym zakresie były niespójne, niekonsekwentne, powód kilkakrotnie zmieniał swoją wersję, co rodzi uzasadnione wątpliwości do wiarygodności jego zeznań. Pozwany początkowo zeznał, że przedmiotowy weksel zabezpieczał dom w R. przy ul. (...). Natomiast w dalszej części zeznań wskazywał, że udzielał pozwanej wielu pożyczek na różne cele, które były zabezpieczone weksłami, jednak później zwrócił jej te weksle i pozwana wystawiła jeden weksel na kwotę 50.000 zł. Powód wywodził, że kwota 50.000 zł była sumą niespłaconych wcześniejszych pożyczek udzielanych od stycznia 2016r. na spłatę zobowiązań wobec instytucji finansowych, chesne za studia, czynsz najmu mieszkania, wyjazdy, wydatki dzieci, remont i umeblowanie mieszkania itd. Co prawda powód złożył do akt postępowania karnego potwierdzenia przelewów bankowych w okresie od stycznia 2016r. do kwietnia 2017r., a w części tych przelewów jako tytuł płatności wskazano pożyczkę, niemniej nie ma żadnych dowodów potwierdzających zeznania powoda, że którakolwiek z wcześniejszych pożyczek była zabezpieczona wekslem. Jednocześnie, powód zeznał, że weksel wystawiony na kwotę 50.000 zł nie dotyczy umowy pożyczki na kwotę 150.000 zł. Jednak, zeznania powoda są sprzeczne z jego wcześniejszymi twierdzeniami zawartymi w piśmie procesowym z dnia 12 lutego 2020r. (k. 131-133). W piśmie tym powód wywodził, że weksel miał stanowić zabezpieczenie pożyczki z dnia 23 marca 2017r. Jak wskazano pożyczka została wypłacana częściami tj. kwota 120.000

zł została wypłacona jednorazowo, zaś pozostała kwota została wypłacona w terminie późniejszym przelewami na rachunek bankowy pozwanej. Jednocześnie powód nie przedłożył żadnych dowodów, które potwierdzałyby, że po 23 marca 2017r. wypłacił na rzecz pozwanej jakiegokolwiek środki pieniężne. Nadto w samej umowie pożyczki z dnia 23 marca 2017r. nie ma mowy o zabezpieczeniu spłaty pożyczki wekslem. Niewątpliwie, obie przedstawione powyżej wersje są sprzeczne. Zdaniem Sądu, wskazana powyżej ewolucja stanowiska strony powodowej stanowi wyłącznie element taktyki procesowej, albowiem powód zmieniał swoje stanowisko stosownie do podnoszonych przez pozwaną zarzutów. Ponadto, powód zaprzeczał, że pozostawał z pozwaną w konkubinacie, choć na pozostawanie stron w nieformalnym związku wskazuje zarówno treść listu dołączonego przez pozwaną do zarzutów od nakazu zapłaty, którego autentyczności powód nie kwestionował, jak również rozmiar i charakter świadczeń finansowych udzielanych pozwanej.

Sąd natomiast dał wiarę zeznaniom pozwanej A. G.. W ocenie Sądu zeznania pozwanej były szczerze, spójne i konsekwentne. Pozwana zeznała, że strony zawarły umowę pożyczki na kwotę 50.000 zł na remont mieszkania, a sporny weksel stanowił zabezpieczenie spłaty tej pożyczki. Jednocześnie pozwana wskazała, że kwota ww. pożyczki nie została nigdy jej wypłacona. Sąd miał na uwadze, że zeznania pozwanej – w odróżnieniu od zeznań powoda – są spójne i konsekwentne. Już w zarzutach od nakazu zapłaty pozwana wskazywała, że strony zawarły jeszcze jedną umowę pożyczki, która miała być przeznaczona na remont mieszkania, a jej spłata miała być zabezpieczona przedmiotowym wekslem wystawionym w dniu 23 marca 2017r. Nadto, już zaskarżając nakaz zapłaty pozwana twierdziła, że umowa pożyczki nie została wykonana i nie otrzymała od powoda kwoty 50.000 zł, na jaką opiewa weksel. Zwrócić również należy, iż zeznania pozwanej są spójne z jej zeznaniami złożonymi w trakcie postępowania przygotowawczego. W postępowaniu karnym pozwana zeznała, że powód dał jej do podpisu weksel na kwotę 50.000 zł, twierdząc, że „to jakby brakło na remont mieszkania i jego umeblowanie”. Podobnie, konsekwentne są zeznania pozwanej co do okoliczności udzielenia pożyczki na kwotę 22.000 zł, relacji osobistych stron, charakteru zakupów dokonywanych przez powoda. Z tych przyczyn Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zeznań pozwanej.

Natomiast, na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 kpc w zw. z art. 205³ § 2 kpc, Sąd pominął wnioski powoda o dopuszczenie dowodu z korespondencji e – mailowej i sms – owej prowadzonej przez strony, a także dowodu z zeznań świadka J. G.. Zważyć bowiem należy, iż zarządzeniem z dnia 16 stycznia 2019r. Sąd zobowiązał pełnomocnika powoda do powołania wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów w terminie 14 dni pod rygorem skutków z art. 207 § 3 kpc. Zobowiązanie zostało pełnomocnikowi powoda doręczone w dniu 22 stycznia 2019r., natomiast wniosek o przeprowadzenie ww. dowodów z korespondencji stron oraz zeznań świadka został złożony dopiero na rozprawie w dniu 14 września 2020r. Stosownie, do treści art. 205³ § 2 kpc – stanowiącego aktualnie odpowiednik uchylonego art. 207 § 3 kpc – twierdzenia i dowody zgłoszone z naruszeniem tego obowiązku podlegają pominięciu, chyba że strona uprawdopodobni, iż ich powołanie w piśmie przygotowawczym nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikała później. W przedmiotowej sprawie strona powodowa takich okoliczności nie wykazała. Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że istniała możliwość powołania ww. dowodów już w chwili doręczenia jej powyższego zobowiązania z dnia 16 stycznia 2019r. W tych okolicznościach należało uznać, że powyższe wnioski są spóźnione i zmierzają jedynie do przedłużenia niniejszego postępowania.

Podstawę prawną powództwa stanowiły przepisy ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. – Prawo wekslowe (tekst jednolity Dz.U. z 2016 r. poz. 160; dalej: Prawo wekslowe). Zgodnie z art. 104 Prawa wekslowego odpowiedzialność wystawcy weksla własnego jest taka sama, jak akceptanta weksla trasowanego. Natomiast w myśl art. 28 prawa wekslowego przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia weksla w terminie płatności.

W przedmiotowej sprawie strona pozwana nie kwestionowała, że wystawiła i wręczyła powodowi weksel własny, który został uzupełniony o sumę wekslową 50.000 zł oraz datę płatności 31 grudnia 2017r. Natomiast w zarzutach od nakazu zapłaty pozwana podniosła zarzuty co do nieważności weksla. Przede wszystkim pozwana podniosła, że wystawienie weksla nastąpiło pod wpływem podstępu ze strony powoda, który najprawdopodobniej planował ją zostawić i swoim działaniem skłonił do podpisania sporządzonego na jego zlecenie weksla. Zdaniem pozwanej poprzez swoje podstępne działanie powód świadomie wywołał u pozwanej mylne wyobrażenie o rzeczywistym stanie rzeczy, aby skłonić ją do

dokonania ww. czynności prawnej. Zważyć należy, iż zgodnie z treścią art. 86 § 1 kc jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej. Podkreślić należy, iż podstęp jest szczególnie kwalifikowaną postacią błędu i polega na działaniu świadomym i umyślnym, podejmowanym w celu skłonienia określonej osoby do złożenia oświadczenia woli (por. K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. T. I. Komentarz. Art. 1–449¹⁰, Wyd. 10, Warszawa 2020). Stosownie do art. 88 § 1 kc uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie. Natomiast, wedle art. 88 § 2 kc uprawnienie do uchylenia się wygasa w razie błędu - z upływem roku od jego wykrycia. Bez wątpienia w przedmiotowej sprawie pozwana nie tylko nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, ale również upłynął już roczny termin do złożenia tego oświadczenia. Podobnie, Sąd nie znalazł podstaw do uznania, że zachodzi bezwzględna nieważność czynności prawnej z uwagi na pozorność złożonego przez pozwaną oświadczenia woli. Zgodnie bowiem z treścią art. 83 § 1 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. Jak wskazuje się w orzecznictwie pozorność, o której mowa w art. 83 § 1 kc, stanowi wadę oświadczenia woli polegającą na niezgodności między aktem woli, a jej przejawem na zewnątrz, przy czym strony muszą być zgodne co do tego, aby wspomniane oświadczenie woli nie wywołało skutków prawnych. Aby ustalić, że dana czynność dotknięta jest pozornością niezbędne jest wykazanie, że zachodzi sprzeczność między tym, co strony deklarują na zewnątrz, a tym, do czego w rzeczywistości dążą. Rozbieżność ta powinna dotyczyć treści samej czynności prawnej, co będzie występowało, gdy strony zmierzają do wywołania wrażenia dokonania określonej czynności prawnej, podczas gdy w rzeczywistości w ich sferze prawnej nic się nie zmienia lub też zmiana następuje, ale ma charakter inny niż wynikałoby to z treści złożonych oświadczeń. Przy czym nieważność czynności prawnej z powodu pozorności złożonego oświadczenia woli może być stwierdzona tylko wówczas, gdy brak zamiaru wywołania skutków prawnych został przejawiony wobec drugiej strony tej czynności otwarcie, tak że miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co do rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadza (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 września 2019r., I ACA 311/18, L.). W niniejszej sprawie nie wykazano, aby zamiarem strony wystawiającej weksel nie było wywołanie skutków prawnych, a druga strona wyrażała na to zgodę. Pozwana bowiem zeznała, że upominała się u powoda o wypłatę kwoty pożyczki, a zatem miała świadomość zaciągniętego zobowiązania i domagała się od drugiej strony realizacji umowy. W związku z powyższym nie sposób przyjąć, aby istniała niezgodność między aktem woli wystawiającego weksel a jej zewnętrznym przejawem w postaci złożenia podpisu na wekslu. W związku z powyższym brak było podstaw do stwierdzenia nieważności czynności prawnej.

W przedmiotowej sprawie pozwana podniosła zarzuty dotyczące stosunku podstawowego tj. umowy pożyczki. Jak podnosi się w judykaturze po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty, wydanego na podstawie weksla gwarancyjnego, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. Strony mogą zatem powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda roszczenia cywilnoprawnego, nawet jeśli okaże się, że roszczenie wekslowe nie istnieje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1997r., I CKN 48/97, L.). Nadto, należy podkreślić, że w judykaturze utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym w postępowaniu nakazowym po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty dopuszczalne jest powoływanie się na podstawę faktyczną i prawną, wynikającą z łączącego strony stosunku prawnego, w związku z którym został wystawiony weksel gwarancyjny (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 7 stycznia 1967r. III CZP 19/66, OSNCP 1968, z. 5, poz. 79 i uchwała Połączonych I.: Cywilnej oraz Pracy i (...) z dnia 24 kwietnia 1972r. III PZP, OSNCP 1973, z. 5, poz. 72). Należy przy tym zaznaczyć, że owo "przeniesienie" nie skutkuje zmianą podstawy sporu - ze stosunku prawa wekslowego na stosunek prawa cywilnego. Odwołanie się w zarzutach od nakazu zapłaty do stosunku podstawowego prowadzi jedynie do uwzględnienia tego stosunku w ramach oceny zasadności dochodzonego roszczenia wekslowego. Nadal więc przedmiotem sporu jest roszczenie wekslowe, z ta tylko różnicą, że przy uwzględnieniu również stosunku podstawowego (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 11 marca 2011r., II CSK 311/10, OSNC-ZD 2011/3/66). Zatem, jeżeli nakaz zapłaty wydano na podstawie weksla gwarancyjnego, strony mogą – w granicach nakazu – powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego. Powód odnosząc się do zarzutów pozwanego, odwołujących się do stosunku podstawowego, przytacza

dalsze fakty dotyczące stosunku podstawowego i uzasadniające zabezpieczone wekslem roszczenie cywilnoprawne ze stosunku podstawowego. Pomimo spowodowanego takimi przytoczeniami przeniesienia sporu z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego na płaszczyznę stosunku prawa cywilnego, nie następuje w tym wypadku zmiana podstawy powództwa (por. T. Szanciło (red.), Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Komentarz. Art. 1–505³⁹. Tom I, Warszawa 2019).

Główny zarzut strony pozwanej odnoszący się do stosunku podstawowego dotyczył tego, że umowa pożyczki nie została faktycznie wykonana tj. że powód nigdy nie wypłacił jej kwoty 50.000 zł. Na podstawie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że zarzut pozwanej zasługuje na uwzględnienie. Jak już wskazano powyżej, przy ocenie dowodów, pomiędzy stronami kwestią sporną pozostawało, jakie wierzytelności były zabezpieczone wekslem własnym wystawionym przez pozwaną w dniu 23 marca 2017r. Powód przedstawił dwie wersje. Najpierw w piśmie procesowym stanowiącym odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty, H. D. wskazywał, że weksel stanowił zabezpieczenie pożyczki na kwotę 150.000 zł udzielonej w dniu 23 marca 2017r., zawartej w formie pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi. Powód wywodził wówczas, że na kapitał pożyczki – poza wypłaconą jednorazowo kwotą 120.000 zł – miały się składać także dalsze kwoty, które zostały wypłacone w terminie późniejszym przelewami na rachunek bankowy pozwanej. W trakcie zeznań powód wycofał się z tej wersji i wskazał, że przedmiotowy weksel miał stanowić zabezpieczenie licznych, wcześniejszych niespłaconych pożyczek udzielanych pozwanej w okresie od stycznia 2016r. na spłatę zobowiązań wobec instytucji finansowych, chesne za studia, czynsz najmu mieszkania, wyjazdy, wydatki dzieci, remont i umeblowanie mieszkania. Jak natomiast wskazano powyżej, nie sposób uznać, że weksel stanowił zabezpieczenie pożyczki w kwocie 150.000 zł, jak pierwotnie twierdził powód. W treści umowy, przy określeniu sposobu zabezpieczenia pożyczki, nie wymieniono – obok poddania się egzekucji oraz hipoteki – zabezpieczenia w postaci wystawienia weksla, a także powód nie wykazał, aby po 23 marca 2017r. przekazywał powódce dalsze kwoty. Ponadto, nie ma podstaw do przyjęcia, że weksel stanowił zabezpieczenie spłaty wcześniejszych, niespłaconych pożyczek, które również były zabezpieczone weksłami. Powód również nie udowodnił, aby po pierwsze – faktycznie poza pożyczką na kwotę 22.000 zł istniały inne pożyczki zabezpieczone weksłami, po drugie – że strony zgodnie ustaliły zmianę sposobu zabezpieczenia tych pożyczek. Odmawiając wiarygodności zeznaniom powoda ze wskazanych powyżej przyczyn, Sąd dał wiarę zeznaniom pozwanej i na nich oparł ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie. Na podstawie spójnych i konsekwentnych zeznań A. G. Sąd przyjął, że przedmiotowy weksel stanowił zabezpieczenie pożyczki udzielonej pozwanej przez powoda z przeznaczeniem na remont zakupionego przez pozwaną mieszkania w R. przy ul. (...). Brak jednak dowodów na to, że przedmiot pożyczki został wydany pożyczkobiorcy. Jak wskazuje się natomiast w doktrynie wydanie przedmiotu pożyczki nie musi nastąpić w chwili zawarcia umowy. Termin wydania przedmiotu pożyczki strony mogą określić w umowie. Jeżeli w umowie nie wskazano tego terminu, wydanie przedmiotu pożyczki nastąpić powinno zgodnie z art. 455 kc. W przypadku umowy pożyczki, której przedmiotem są pieniądze, wydanie może nastąpić w formie bezgotówkowej (np. przelew). Uznać należy, że wydanie następuje z chwilą uznania rachunku pożyczkobiorcy (zob. uchw. SN z 4.1.1995 r., III CZP 164/94, OSNC 1995, Nr 4, poz. 62). Ciężar dowodu, że przedmiot pożyczki został wydany, obciąża pożyczkodawcę (por. M. Załucki (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 2, Warszawa 2019). W niniejszej sprawie powód nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających, że kwota pożyczki została pozwanej wypłacona. Mało tego, jak wynika z zeznań pozwanej – po wystawieniu weksla upominała się o wypłatę kwoty pożyczki, wysyłała zdjęcia przedstawiające postęp prac remontowych. Mimo tego, powód nie wypłacił kwoty pożyczki. Nie ulega wątpliwości, że wykonanie obowiązku zwrotu pożyczki stanowi "odwrotność" obowiązku wydania spoczywającego na pożyczkodawcy (por. M. Załucki (red.), Kodeks cywilny. Komentarz. Wyd. 2, Warszawa 2019), albowiem stosownie do art. 720 § 1 kc dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Tym samym skoro powód nie wydał przedmiotu pożyczki, to nie powstał obowiązek jej zwrotu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uchylił nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 6 kwietnia 2018r w sprawie o sygn. akt I Nc 305/18 w całości i na podstawie art. 104 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. – Prawo wekslowe w zw. z art. 720 kc a contrario oddalił powództwo.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy zasądził od przegrywającego niniejszy spór powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł, na którą składają się opłata za czynności fachowego pełnomocnika pozwanej – adwokata w stawce minimalnej (3.600 zł) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).

Ponadto, na podstawie art. 98 kpc w zw. z art. 3 ust. 2 pkt. 5 i art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć od przegrywającego niniejszy spór powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 1.875 zł tytułem opłaty sądowej od zarzutów, od uiszczenia której pozwana była zwolniona.